

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 10 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1968

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
189

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ & ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

(¹Αναδημοσιεύσεις)

Άριθ. Γ3α)761.

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΙΣ

Περὶ ποιότητος τοῦ ποσίμου ὕδατος.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις :

- α) Τοῦ Α.Ν. 7)1967 «περὶ συγχωνεύσεως τῶν Ὑπουργείων Κοιν. Προνοίας καὶ Ὑγιεινῆς».
- β) Τοῦ Β.Δ. 84)1965 «περὶ ὀργανώσεως τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς».
- γ) Τοῦ Α.Ν. 2520)1940 «περὶ ὑγειονομικῶν διατάξεων».
- δ) Τοῦ ἀπὸ 3.11.1950 Β.Δ. «περὶ μέτρων πρὸς καταπολέμησην ἐπιδημικῶν νόσων καὶ ὑποχρεωτικῆς δηλώσεως αὐτῶν».
- ε) Τοῦ Ν.Δ. 2888)1954 «περὶ κυρώσεως Δημοτικοῦ καὶ Κοινοτικοῦ Κώδικος», ἀποφασίζομεν :

Α'. ΟΡΙΣΜΟΙ

*Ἄρθρον 1.

1. «Πόσιμον ὕδωρ» καλεῖται τὸ προοριζόμενον δι' ἀνθρωπίνην κατανάλωσιν.
2. «Ὑδρευσις» καλεῖται πᾶν σύστημα παρέχον πόσιμον ὕδωρ.
2. 1. «Δημοσία ὕδρευσις» καλεῖται ἡ ἐξυπηρετοῦσα τὸν πληθυσμὸν πόλεων ἢ χωρίων ἢ ομάδας ἀτόμων, ὡς εἰς ἰδρύματα ἐν γένει, χώρους συγκεντρώσεως καὶ ἐξυπηρετήσεως τοῦ κοινού, βιομηχανικὰς ἐγκαταστάσεις, πλοία κλπ., ἀνεξαρτήτως ἰδιοκτησίας ἢ διαχειρίσεως καὶ ἀσχέτως πληρωμῆς ἢ μὴ διὰ τὸ παρεχόμενον ὕδωρ.
2. 2' «Ἰδιωτικὴ ὕδρευσις» καλεῖται ἡ ἐξυπηρετοῦσα μεμονωμένην οἰκογένειαν ἢ λίαν περιορισμένον ἀριθμὸν ἀτόμων.
3. «Πηγὴ ὑδροληψίας» καλεῖται πᾶσα φυσικὴ πηγὴ, ὑδρομάστευσις, φρέαρ, ποταμός, λίμνη φυσικὴ ἢ τεχνητὴ, ὄμβροδεξαμενὴ κλπ., ἐξ ὧν λαμβάνεται ὕδωρ πρὸς ὕδρευσιν.
4. «Σύστημα ὕδρευσεως» καλεῖται τὸ σύνολον τῶν ἐγκαταστάσεων ἀπὸ τῆς πηγῆς ὑδροληψίας, συμπεριλαμβανομένης, μέχρι τῶν σημείων παροχῆς ὕδατος εἰς τοὺς καταναλωτὰς.
5. «Φυσικῶς καθαρὸν» καλεῖται τὸ ὕδωρ τὸ ὁποῖον προστατεύεται καὶ ἀποκαθαίρεται φυσικῶς εἰς τρόπον, ὥστε νὰ ἱκανοποιῆ μονίμως τοὺς διὰ τὸ πόσιμον ὕδωρ ἐπιβαλλομένους ὄρους.
6. «Τεχνητὸς καθαρισμὸς» τοῦ ὕδατος καλεῖται ἡ ἐπεξεργασία αὐτοῦ διὰ μεθόδων ἐπισημονικῶς ἀνεγνωρισμένων

εἰς τρόπον, ὥστε νὰ ἱκανοποιῆ τοῦτο μονίμως τοὺς διὰ τὸ πόσιμον ὕδωρ ἐπιβαλλομένους ὄρους.

7. «Ρύπανσις» καλεῖται ἡ παρουσία εἰς τὸ ὕδωρ πάσης ξένης οὐσίας (ὀργανικῆς, ἀνοργάνου, ἀκτινενεργοῦ ἢ βιολογικῆς), ἡ ὁποία δύναται νὰ καταστήσῃ τοῦτο ἐπιβλαβὲς εἰς τὴν ὑγίαν τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀκατάλληλον διὰ τὰς προβλεπομένης χρήσεις αὐτοῦ.

8. «Μόλυνσις» καλεῖται ἡ ἐν τῷ ὕδατι ὑπαρξίς παθογόνων μικροοργανισμῶν ἢ στοιχείων ἐνδεικνύοντων ἐμμέσως δυνητικὸν κίνδυνον ὑπάρξεως ἐν αὐτῷ τοιούτων μικροοργανισμῶν.

9. «Ὑγειονομικὸς κίνδυνος» καλεῖται πᾶν ἐλάττωμα, βλάβη ἢ ἀτέλεια τοῦ συστήματος ὕδρευσεως ἢ τοῦ τρόπου λειτουργίας αὐτοῦ (π.χ. διακοπὰ παροχῆς), δυνάμενα νὰ προκαλέσουν ρύπανσιν ἢ μόλυνσιν τοῦ ὕδατος.

Β'. ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

*Ἄρθρον 2.

1. Τὸ πόσιμον ὕδωρ, τὸ ὁποῖον παρέχεται ὑπὸ τῶν συστημάτων ὕδρευσεως, δεόν ὅπως εἶναι ὀργανοληπτικῶς ἄμειπτον καὶ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἀβλαβὲς εἰς τὴν ὑγίαν τῶν ἀνθρώπων. Ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ προκαλῆ σοβαρὰς ζημίας εἰς τὰ ἔργα ὕδρευσεως.

Τοῦτο δεόν ὅπως παρέχεται εἰς ποσότητα ἐπαρκῆ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ πληθυσμοῦ, ἀνευ διακοπῶν καὶ κατὰ τρόπον διευκολύνοντα τὴν χρῆσιν αὐτοῦ.

Τὰ συστήματα ὕδρευσεως δεόν ὅπως εἶναι ἀπηλλαγμένα παντὸς ὑγειονομικοῦ κινδύνου.

Πρὸς τὸ πόσιμον ὕδωρ ἐξομοιοῦται καὶ τὸ χρησιμοποιούμενον διὰ τὴν ἀτομικὴν καθαριότητα, τὰς οἰκιακὰς ἀνάγκας, τὴν ἐπεξεργασίαν, παρασκευὴν καὶ συντήρησιν τροφίμων καὶ ποτῶν, τὴν πλύσιν τῶν συναφῶν σκευῶν καὶ ἐγκαταστάσεων, ὡς καὶ διὰ τὴν παρασκευὴν πάγου πρὸς οἰκιακὴν χρῆσιν καὶ ἐν γένει συντήρησιν τροφίμων ἢ ποτῶν.

2. Πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἀνωτέρω διὰ τηρῶνται ὑπὸ τῶν δημοσίων ὕδρευσεων οἱ καθέκαστα διὰ τῆς παρουσίας ἐπιβαλλόμενοι ὄροι. Εἰς ἃς περιπτώσεις ὅμως, δι' οἰονδήποτε λόγον, δὲν εἶναι οὗτοι ἐπαρκεῖς, ἐπιβάλλεται ἡ λήψις παντὸς συμπληρωματικῶς ἀπαιτουμένου μέτρου.

Τὸ ὑπὸ τῶν ἰδιωτικῶν ὕδρευσεων παρεχόμενον ὕδωρ, μερίμνη καὶ εὐθύνη τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ νομέων αὐτῶν, διὰ ἱκανοποιῆ τὰ ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καθοριζόμενα χαρακτηριστικὰ ποιότητος. Ἐπὶ τούτοις διὰ ἐπιδιώκεται ἡ σταδιακὴ συμμόρφωσις τῶν ἐν λόγῳ ὕδρευσεων καὶ πρὸς τοὺς ὑπολοίπους ὄρους καὶ ἀπαιτήσεις τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὅμως αἱ Ὑγειονομικαὶ Ἀρχαὶ δύνανται νὰ ἀπαιτήσουν τὴν ἄμεσον ἐφαρμογὴν τῶν ὄρων ἐκείνων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, οἱ ὁποῖοι κρίνονται ἐκάστοτε ἀπαραίτητοι, ἀναλόγως τῶν τοπικῶν συνθηκῶν, ἢ καὶ νὰ ἐπιβάλλουν τὴν λήψιν προσθέτων μέτρων πρὸς προστασίαν τῆς ὑγείας τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐξυπηρετουμένων ἀτόμων, ὡς καὶ τῆς Δημοσίας Ὑγείας ἐν γένει.

* Ἀναδημοσιεύεται ὡς ἐσφαλμένως δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 154)26.3.68 Φ.Ε.Κ. (τεύχος Β').

Γ'. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

I. Σύστημα ύδρευσεως.

*Αρθρον 3.

1. Το σύστημα ύδρευσεως θά μελετᾶται, θά κατασκευάζε-ται και θά συντηρηῆται ἐντέχνως και συμφῶνως πρὸς τοὺς ἰσχύ-οντας σχετικούς κανονισμούς.

Τοῦτο θά λειτουργῆ ὀρθῶς ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν ὑπευθύνου προσωπικοῦ, διαθέτοντος τὰ ἀπαιτούμενα ἐπαγγελματικὰ προσόντα.

2. Τὸ ὕδωρ θά λαμβάνεται ἐκ τῆς πλέον ἱκανοποιητικῆς ἀπὸ ἀπόψεως ποιότητος και παροχῆς πηγῆς ὑδροληψίας, κα-τόπιν ἐξετάσεως ὄλων τῶν διαθέσιμων πηγῶν, ὧν ἡ χρησι-μοποίησις καθίσταται ἐφικτὴ ἀπὸ τεχνικῆς και οικονομικῆς πλευρᾶς.

Ἡ πηγὴ ὑδροληψίας, ἐφ' ὅσον παρέχῃ φυσικῶς καθαρὸν ὕδωρ, θά προστατεύεται ἀποτελεσματικῶς ἀπὸ μολύνσεων ἢ ρυπάνσεων. Ἐὰν τὸ ὕδωρ ταύτης δὲν εἶναι φυσικῶς καθα-ρὸν, θά καταβάλλεται πᾶσα προσπάθεια περιορισμοῦ και ἐλέγχου τῶν μολύνσεων ἢ ρυπάνσεων, τὸ δὲ ὕδωρ τῆς πη-γῆς θά ὑποβάλλεται εἰς ἀποτελεσματικὸν τεχνητὸν καθαρι-σμόν.

3. Τὸ πόσιμον ὕδωρ θά προστατεύεται ἀποτελεσματικῶς ἀπὸ ρυπάνσεων και μολύνσεων καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν αὐ-τοῦ ἀπὸ τῆς πηγῆς ὑδροληψίας μέχρι τῶν καταναλωτῶν.

4. Θά ἐκτελῶνται τακτικῶς συστηματικαὶ ὑγειονομικαὶ ἔ-ρευναι τοῦ συστήματος ὑδρεύσεως, ἐπεκτεινόμεναι και εἰς τὴν λεχάνην τροφοδοτήσεως τῆς πηγῆς ὑδροληψίας πρὸς διαπί-στωσιν ἐντοπισμὸν και ἐξουδετέρωσιν τυχόν ὑφισταμένων ὑ-γειονομικῶν κινδύνων. Θά ἐκτελῶνται περιοδικῶς αἱ ἀναγκαι-οῦσαι φυσικαί, χημικαὶ και μικροβιολογικαὶ ἐξετάσεις δειγμά-των ὕδατος ἐκ τῶν πηγῶν ὑδροληψίας, ἐκ τῶν ἀγωγῶν μετα-φορᾶς, τοῦ συστήματος διανομῆς, ὡς και κατὰ τὰ διάφορα στά-δια ἐπεξεργασίας τοῦ ὕδατος, πρὸς ἐντοπισμὸν και ἐξουδετέ-ρωσιν τυχόν ὑφισταμένων ὑγειονομικῶν κινδύνων.

Τέλος θά ἐκτελῶνται συστηματικαὶ φυσικαί, χημικαὶ και μικροβιολογικαὶ ἐξετάσεις τοῦ παρεχομένου ὑπὸ τοῦ δικτύου διανομῆς ὕδατος, πρὸς ἔλεγχον τῆς ποιότητος αὐτοῦ συμφῶ-νως πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος.

5. Θά τηρητῆται συστηματικὸν ἀρχεῖον τῶν ὡς ἄνω ὑγειονο-μικῶν ἔρευνῶν και ἐργαστηριακῶν ἐξετάσεων, ὡς και ἡμερο-λόγιον τῆς ὑδρεύσεως, εἰς ὃ θά καταχωρῶνται τὰ πορίσμα-τα αὐτῶν. Εἰς τὸ ἡμερολόγιον τοῦτο θά σημειοῦται ἐπίσης πᾶν συμβᾶν ἢ παρατήρησις ἀναφερομένη εἰς τὴν κατάστασιν τῶν ἔργων και τὰς συνθήκας λειτουργίας αὐτῶν, τοὺς ἐμφα-νιζομένους ὑγειονομικοὺς κινδύνους και τὰ λαμβανόμενα σχε-τικὰ μέτρα.

II. Χαρακτηριστικά τοῦ ποσίμου ὕδατος.

*Αρθρον 4.

Φυσικὰ χαρακτηριστικά.

1. Ὅρια :

Τὸ πόσιμον ὕδωρ δέον νὰ εἶναι εὐγευστον και νὰ μὴ παρου-σιάζῃ θολερότητα, χρῶμα ἢ ὀσμὴν εἰς βαθμὸν προσβάλλοντα τὰς αἰσθήσεις. Αἱ τιμαὶ τῶν χαρακτηριστικῶν τούτων δὲν πρέπει νὰ υπερβαίνουν τὰ κάτωθι καθοριζόμενα ὅρια :

Χαρακτηριστικά	Ἐπιτρεπτὰ ὅρια
Θολερότης	5 μονάδες
Χρῶμα	5 " "
Ὅριακός ἀριθμὸς ὀσμῆς	3 " "

2. Δειγματοληψία :

Ἡ συχνότης και ὁ τρόπος δειγματοληψίας πρὸς ἐργαστη-ριακὴν ἐξέτασιν θά καθορίζωνται ἐκάστοτε ὑπὸ τῶν Ὑγειο-νομικῶν Ἀρχῶν μετὰ πρότασιν τῶν ἐνδιαφερομένων, ἄλλως αὐτεπαγγέλτως ὑπ' αὐτῶν, ἀναλόγως τῆς συχνότητος και τοῦ εὗρους τῆς μεταβολῆς τῶν ἐν λόγῳ χαρακτηριστικῶν, ὡς προκύπτει αὐτῇ ἐκ τῆς τοπικῆς πείρας, προηγούμενων ἐξε-τάσεων ἢ ἄλλων ἀσφαλῶν δεδομένων.

Ἐπὶ κανονικὰς συνθήκας θά λαμβάνεται ὁ κατωτέρω ἐλά-χιστος ἀριθμὸς δειγμάτων ἐξ ἀντιπροσωπευτικῶν σημείων τοῦ δικτύου διανομῆς :

—Ἐν (1) κατὰ τρίμηνον δι' ὑδρεύσεις ἐξυηρητούσας μέχρι 50.000 κατοίκων.

—Ἐν (1) κατὰ μῆνα δι' ὑδρεύσεις ἐξυηρητούσας ἄνω τῶν 50.000 κατοίκων.

Διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς λειτουργίας τῶν ἐγκαταστάσεων ἐπε-ξεργασίας καθαρισμοῦ τοῦ ὕδατος, ὡς και ἐν γένει διὰ τὰς περιπτώσεις διερευνησεως τῆς ρυπάνσεως και μολύνσεως αὐ-τοῦ, θά ἐκτελῶνται συχνότερα ἐξετάσεις τῶν ὡς ἄνω χα-ρακτηριστικῶν ἀναλόγως τῶν πραγματικῶν ἀναγκῶν.

Κατὰ τὰς ὡς ἄνω ἐξετάσεις θά μετρᾶται προσθέτως και ἡ θερμοκρασία τοῦ ὕδατος κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς δειγματο-ληψίας.

*Αρθρον 5.

Χημικὰ Χαρακτηριστικά.

1. Ὅρια :

Τὸ πόσιμον ὕδωρ δὲν θά περιέχῃ ξένας οὐσίας εἰς πυ-κνότητα, δυναμένην νὰ καταστήσῃ τοῦτο ἐπικίνδυνον διὰ τὴν ὑγείαν τῶν καταναλωτῶν ἢ ὀργανοληπτικῶς ἐπιλήψιμον. Ἐ-πίσης δὲν πρέπει νὰ προκαλῆ σοβαρὰς ζημίας εἰς τὸ σύστημα ὑδρεύσεως ἢ νὰ παραβλάπτῃ τὰς ἄλλας χρήσεις αὐτοῦ.

Οὐσίαι χρησιμοποιούμεναι κατὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ ὕδα-τος δὲν θά παραμένουν εἰς αὐτὸ εἰς πυκνότητας μεγαλύτερας τῶν ἐπιτρεπομένων ὑπὸ τῶν κανόνων τῆς ὀρθῆς τεχνικῆς ἐφαρμογῆς. Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσαγωγή εἰς τὸ σύστημα ὑδρεύ-σεως οὐσιῶν, αἱ ὁποῖαι δυνατὸν νὰ ἔχουν ἐπιβλαβῆ ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ὑγείας ἢ τῶν ὁποίων δὲν εἶναι γνωσταὶ αἱ ἐπιδρά-σεις ἐπὶ τῶν φυσιολογικῶν λειτουργιῶν τοῦ ἀνθρωπίνου ὀρ-γανισμοῦ, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται κίνδυνος νὰ ἐμφανισθοῦν αὐταὶ εἰς τὸ πόσιμον ὕδωρ.

α) Ἀπαγορεύεται ὅπως τὸ πόσιμον ὕδωρ περιέχῃ τὰς κά-τωθι οὐσίας εἰς πυκνότητας μεγαλύτερας τῶν καθοριζομένων ὀρίων :

Οὐσίαι	Μεγίστη ἐπιτρεπομένη πυκνότης mg/l
*Ἀργυρος (ὡς Ag)	0,05
*Ἀρσενικόν (ὡς As)	0,05
Βάριον (ὡς Ba)	1,00
Κάδμιον (ὡς Cd)	0,05
Κυανιοῦχα (ὡς CN)	0,01
Μόλυβδος (ὡς Pb)	0,1
Σελήνιον (ὡς Se)	0,05
Φθοριοῦχα (ὡς F)	1,5
Χρῶμιον (ἐξασθενές) (Cr + ⁶)	0,05

Ἡ ὡς ἄνω καθοριζομένη μεγίστη ἐπιτρεπομένη πυκνότης φθοριοῦχων ἀφορᾷ τὰ φυσικῶς ἐμφανιζόμενα τοιαῦτα εἰς τὸ ὕδωρ. Εἰς περίπτωσιν τεχνητῆς φθορίσεως αὕτη θά ἀνέρ-χεται εἰς 0,8 mg/l, δυναμένη νὰ κυμαίνεται ἀπὸ 0,7 ἕως 1,0 mg/l.

β) Ὑδωρ περιέχον τὰς κάτωθι οὐσίας εἰς πυκνότητας πέ-ραν τῶν καθοριζομένων ὀρίων δύναται ν' ἀπορριφθῇ δι' ἀποφά-σεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινων. Προνοίας, κατόπιν ἠτιολογημέ-νης προτάσεως τοῦ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ ὑφίσταται και δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ἑτέρα καταλληλοτέρα πηγὴ ὑδροληψίας ἢ καθίσταται πρακτικῶς ἐφικτὸς ὁ τεχνητὸς καθαρισμὸς τοῦ ὕδατος.

Οὐσίαι	Ἐπιτρεπτὰ ὅρια
*Απορρυπαντικά (Alkyl Benzene Sulfo- nate, ABS)	0,5 mg/l
Διαλελυμένα στερεά, σύνολον	500 " "
Θεϊκὰ (ὡς SO ₄)	250 " "
Μαγγάνιον (ὡς Mn)	0,1 " "
Μαγνήσιον (ὡς Mg)	50 " "
Νιτρικά (ὡς NO ₃)	50 " "
pH	ἀπὸ 7,0 μέχρι 8,5
Σίδηρος (ὡς Fe)	0,1 " "
Σκληρότης, ὀλική (ὡς Ca CO ₃)	ἀπὸ 100 μέχρι 500 mg/l
Φαινολικά οὐσία (ὡς φαινόλη)	0,001 " "
Χαλκός (ὡς Cu)	1,0 " "
Χλωριοῦχα (ὡς Cl)	350 " "
Ψευδάργυρος (ὡς Zn)	5,0 " "

γ) Συνστάται όπως εις συμπλήρωσιν των εκτελουμένων μικροβιολογικών εξετάσεων του ύδατος, προσδιορίζονται αι κατωτέρω χημικαί ουσίαι ως δείκται πιθανής ρυπάνσεως αυτού.

Ουσίαι :

- Άμμωνία ελευθέρα.
- Νιτρώδη.
- Νιτρικά.
- Άζωτον λευκωματοειδών.
- Άζωτον συνολικόν.
- Βιοχημικώς απαιτούμενον οξυγόνον (BOD).
- Σύνολον οργανικών ουσιών.

2. Δειγματοληψία :

Υπό κανονικας συνθήκας ή συχνότης των δειγματοληψιών και τὸ εἶδος των εξετάσεων θὰ καθορίζωνται συμφώνως πρὸς τὰ ὀριζόμενα εἰς τὰ κατωτέρω ἐδάφια α, β και γ. Ἐφ' ὅσον ὁμως ὑφίσταται ὑποψία ἐμφανίσεως ἀνεπιθυμητοῦ τινὸς οὐσίας ἢ ἐὰν ἡ πυκνότης αὐτῆς μεταβάλλεται περιδοικῶς, δημιουργήσῃ ἀνησυχίαν, ἐπιβάλλεται ἡ ἐκτέλεσις συχνότερων δειγματοληψιών και προσδιορισμῶν αὐτῆς, κατὰ τὴν κρίσιν των Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν και συγχρόνως ἡ διενέργεια συστηματικῆς ὑγειονομικῆς ἐρεύνης πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς πηγῆς ρυπάνσεως. Ἀντιθέτως ὅπου ἐκ προηγουμένων ἐξετάσεων ἢ ἄλλων ἀσφαλῶν δεδομένων προκύπτει ὅτι ὄρισμένα οὐσία ἀπουσιάζουν μονίμως ἐκ τοῦ ὕδατος ἢ ἐμφανίζονται εἰς πυκνότητος μὴ δημιουργούσας ἀνησυχίας, ὁ ἐργαστηριακὸς προσδιορισμὸς αὐτῶν δύναται νὰ παραλειφθῇ κατόπιν ἐγκρίσεως των Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν.

Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ πιθανότης αὐξήσεως τῆς πυκνότητος οὐσίας τινὸς κατὰ τοὺς χειρισμοὺς και τὴν διανομὴν τοῦ ὕδατος, ἀρκούν αι ἐξετάσεις τοῦ ὕδατος τῆς πηγῆς ὑδροληψίας ἢ τοῦ ὕδατος μετὰ τὴν ἐξοδὸν του ἐκ των ἐγκαταστάσεων ἐπεξεργασίας καθαρισμοῦ ἢ βελτιώσεως αὐτοῦ.

Ὅρισμένα ἐξετάσεις δύναται νὰ παραλειφθῶν, ἐὰν διατίθενται στοιχεῖα ἐξ ἄλλων τοιούτων ἐκτελεσθεισῶν ὑπὸ ἀνεγνωρισμένων ἐργαστηρίων, ὡς τοῦ Γενικοῦ Χημείου τοῦ Κράτους και ἐφ' ὅσον αὐταί ἔχουν ἐκτελεσθῇ συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

Εἶδος και συχνότης ἐξετάσεων :

α) Γενικαί (πλήρεις) ἐξετάσεις.

Αὐταί θὰ περιλαμβάνουν ἀπάσας τὰς προμνησθεῖσας οὐσίας και χαρακτηριστικὰ, θὰ ἐκτελῶνται δὲ τοῦλάχιστον ἅπαξ τοῦ ἔτους.

β) Συνήθεις (μερικαί) ἐξετάσεις.

Αὐταί θὰ περιλαμβάνουν :

- Ἀλκαλικότητα φαινοφθαλεΐνης
- Ἀλκαλικότητα μεθυλίου
- Ἀζωτον λευκωματοειδῶν
- Ἀμμωνίαν
- Νιτρώδη
- Νιτρικά
- Χλωριούχα
- Σίδηρον (ὅπου ὑπάρχουν ἐνδείξεις ἡζιτημένης περιεκτικότητος αὐτοῦ).

Αὐταί θὰ ἐκτελῶνται :

— Ἀπαξ κατὰ ἐξάμηνον δι' ὑδρεύσεις ἐξυπηρετούσας μέχρι 50.000 κατοίκους.

— Ἀπαξ κατὰ μῆνα δι' ὑδρεύσεις ἐξυπηρετούσας ἄνω των 50.000 κατοίκων.

γ) Εἰδικαί ἐξετάσεις.

Διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς λειτουργίας των ἐγκαταστάσεων ἐπεξεργασίας τοῦ ὕδατος, ὡς και διὰ τὰς περιπτώσεις διερευνήσεως τῆς ρυπάνσεως και μολύνσεως αὐτοῦ, θὰ ἐκτελῶνται συχνότεραι ἐξετάσεις ὀρισμένων οὐσιῶν ἢ χαρακτηριστικῶν ἀναλόγως των πραγματικῶν ἀναγκῶν.

Ἄρθρον 6.

Ραδιενέργεια.

1. Ὅρια :

Ἡ συνολικὴ ραδιενέργεια των περιεχομένων εἰς τὸ πόσιμον ὕδωρ ραδιενεργῶν οὐσιῶν δέον νὰ εἶναι κατὰ τὸ δυνατὸν περιορισμένη.

Ἐν ἐλλείψει ἀκριβῶν πληροφοριῶν περὶ τῆς φύσεως των περιεχομένων ραδιενεργῶν οὐσιῶν, δὲν ἐπιτρέπεται ὑπέρβασις των κάτωθι ὀρίων ἀκτινοβολίας :

α — ἀκτινοβολία $1 \mu\text{r}$

β — ἀκτινοβολία 10 »

Εἰς περίπτωσιν ὑπερβάσεως των ὀρίων τούτων ἀπαιτεῖται ραδιοχημικὴ ἐξέτασις τοῦ ὕδατος πρὸς προσδιορισμὸν των περιεχομένων ραδιενεργῶν οὐσιῶν. Ἐπὶ τῇ θάσει τοῦ ἀποτελέσματος των ἐξετάσεων τούτων θὰ καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κριν. Προνοίας, μετὰ γνώμην τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου, ἐὰν και ὑπὸ ποίους ὁρους ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις τοῦ ὑπ' ὄψιν ὕδατος πρὸς πόσιν.

2. Δειγματοληψία :

Ἡ συχνότης και ὁ τρόπος δειγματοληψίας θὰ καθορίζωνται ἐκάστοτε ὑπὸ των Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν ἀναλόγως των τοπικῶν συνθηκῶν και των ὑφισταμένων ἐνδείξεων περὶ ἡζιτημένης ραδιενεργείας.

Ἄρθρον 7.

Μικροβιολογικά Χαρακτηριστικά

1. Ὅρια :

1. 1. Ὑδωρ μὴ ὑποβαλλόμενον εἰς χλωρίωσιν ἢ ἄλλην ἰσοδύναμον ἀνεγνωρισμένην μέθοδον καθαρισμοῦ λογίζεται ἐν τῇ ὑγειονομικῇ πράξει ἀσφαλές, ἐφ' ὅσον ἐκ των ἐξεταζομένων κατὰ μῆνα δειγμάτων ἐκ τοῦ δικτύου διανομῆς, τοῦλάχιστον 50ο ἐμφανίζουν πιθανώτατον ἀριθμὸν κολοβακτηριδιοειδῶν (ΠΑΚ) μικρότερον τοῦ 1 ἀνὰ 100 ml, τοῦλάχιστον 80ο ἐμφανίζουν ΠΑΚ μικρότερον ἢ ἴσον τοῦ 2 ἀνὰ 100 ml και οὐδὲν μεγαλιότερον τοῦ 10 ἀνὰ 100 ml ὕδατος.

Ἐφ' ὅσον ἐξετάζονται ὀλιγώτερα των 5 δειγμάτων κατὰ μῆνα, τὰ ἀνωτέρω ποσοστὰ ἐφαρμόζονται δι' οἰονδήποτε χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ἐξετάζονται 5 ἢ περισσότερα δείγματα.

Ἐὰν ἐμφανισθῶν δύο διαδοχικὰ δείγματα ἐκ τοῦ αὐτοῦ σημείου τοῦ δικτύου με ΠΑΚ μεγαλιότερον τοῦ 2 και ἕως 10 ἀνὰ 100 ml ἢ ἐν δείγμα με ΠΑΚ ἀνώτερον τοῦ 10 ἀνὰ 100 ml, θὰ διενεργηθῇ λεπτομερῆς ὑγειονομικὴ ἔρευνα τοῦ συστήματος ὑδρεύσεως πρὸς ἀνέυρεσιν των αἰτίων μολύνσεως και θὰ ληφθῶν δραστικὰ μέτρα πρὸς ἄρισιν αὐτῶν. Ἐκ παραλλήλου θὰ λαμβάνωνται συμπληρωματικῶς διαδοχικὰ δείγματα ἐκ τοῦ αὐτοῦ σημείου, μέχρις ἐμφανίσεως ἰκανοποιητικοῦ ἀποτελέσματος εἰς τρεῖς τοῦλάχιστον διαδοχικὰς δειγματοληψίας. Τὰ πρόσθετα ταῦτα δείγματα δὲν συνυπολογίζονται εἰς τὸν ἀριθμὸν των ἀπαιτουμένων τοιούτων συμφώνως πρὸς τὴν παράγρ. 2 κατωτέρω.

1. 2. Ὑδωρ ὑποβαλλόμενον εἰς κανονικὴν χλωρίωσιν ὀφείλει νὰ ἐμφανίζῃ σταθερῶς ΠΑΚ μικρότερον τοῦ 1 ἀνὰ 100 ml ὕδατος.

Ἐὰν ἐμφανισθῇ ἐν δείγμα ἐκ τοῦ δικτύου διανομῆς με ΠΑΚ ἀπὸ 1 ἕως 2 ἀνὰ 100 ml ὕδατος, δέον νὰ γίνῃ κατ' ἀρχὴν ἔλεγχος τῆς ἐγκαταστάσεως χλωρίώσεως κα ἀποκατάστασις τῆς τυχὸν ἡ κανονικῆς λειτουργίας αὐτῆς. Ἐὰν δὲν διαπιστωθῇ ἐλάττωμα εἰς τὴν ἐγκατάστασιν χλωρίώσεως ἢ ἐμφανισθῇ ἐν δείγμα με ΠΑΚ μεγαλιότερον τοῦ 2 ἀνὰ 100 ml, δέον νὰ γίνων αι ὑπὸ τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου προβλεπόμεναι ἐνέργειαι.

Πρὸς πληρεστέραν διερεύνησιν τοῦ βαθμοῦ, τῆς φύσεως και τῆς προελεύσεως τῆς τυχὸν ἐμφανιζομένης εἰς τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις (ἐδαφ. 1.1 και 1.2) μολύνσεως συνιστάται, ὅπως ἀφ' ἐνὸς διαμοιράζωνται κατὰ τὴν ἐξέτασιν τὰ συμπληρωματικῶς λαμβανόμενα δείγματα εἰς ὁμάδας δόσεων ἐλαττουμένου ὄγκου εἰς τρόπον, ὥστε νὰ καθίσταται ἐφικτὸς ὁ ἀκριβέστερος προσδιορισμὸς τοῦ ΠΑΚ και ἀφ' ἐτέρου ἐπιδιῶνεται ἡ ἐν τῷ μέτρῳ τῆς προβαλλομένης ἐκάστοτε σκοπιμότητος ἐπέκτασις τῆς ἐρεύνης ἐπὶ των χαρακτηριστικῶν των ἀνιχνευομένων ἐνδεικτικῶν μολύνσεως μικροοργανισμῶν.

Παραλλήλως πρὸς τὴν ἔρευναν διὰ τὴν ἀνίχνευσιν τῆς παρουσίας κολοβακτηριδιοειδῶν εἰς τὸ ὕδωρ, δέον νὰ προσδιορίζεται και ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς των ἀναπτυσσομένων μικροβιακῶν ἀποικιῶν ἐξ ἐνὸς (1) ml ἐξεταζομένου ὕδατος, ὑπὸ σταθεροτύπους ἐργαστηριακῆς συνθήκας. Πᾶσα ἀσυνή-

θης αύξησης του άριθμού τούτου ύποδηλοί ένδεχόμενον έκτάκτου ρυπάνσεως του ύδατος και δέον νά αναζητῶνται τά αίτια και νά λαμβάνωνται τά άπαιτούμενα μέτρα πρὸς έξουδετέρωσιν αὐτῶν.

2. Δειγματοληψία.

Ο έλεγχος τῆς τηρήσεως τῶν καθορισθεισῶν ἀπὸ μικροβιολογικῆς πλευρᾶς άπαιτήσεων του παρόντος Κανονισμοῦ θά βασίζεται ἐπὶ έξετάσεων δειγμάτων, λαμβανομένων ἐξ αντιπροσωπευτικῶν σημείων ὁλοκλήρου του δικτύου διαμονῆς και δὴ ὑπὸ τὰς προσηκουσάς κανονικὰς συνθήκας άσήπτου λήψεως τῶν δειγμάτων τούτων ἐντὸς προαπεσειρωμένων φιαλιδίων, καταλλήλου συντηρήσεως τῶν δειγμάτων τούτων ἐντὸς φορητῶν ψυγείων και ταχίστης μεταφορᾶς τῶν αὐτῶν συντηρουμένων δειγμάτων εἰς τὸ ἐργαστήριον πρὸς έξέτασιν ἐντὸς του βραχυτέρου δυνατοῦ χρονικοῦ διαστήματος, ὅπερ κατ' ανώτατον ὄριον δέον νά μή υπερβαίη τὸ 12 ὡρον.

Ἡ συχνότης και τά σημεία δειγματοληψίας θά καθορίζωνται κατόπιν έρεύνης ὁλοκλήρου του συστήματος ὑδρεύσεως ἀπὸ τῆς πηγῆς ὑδροληψίας μέχρι του καταναλωτοῦ και τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ὑφισταμένων πιθανοτήτων μόλυνσεως του ύδατος ὡς και του βαθμοῦ προστασίας αὐτοῦ, θά ἐγκρίνωνται δὲ παρὰ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν.

Ο ελάχιστος αριθμὸς τῶν λαμβανομένων και έξεταζομένων δειγμάτων κατὰ μῆνα ἐκ του συστήματος διανομῆς καθορίζεται ὡς κάτωθι:

Ἐξυπηρετούμενος πληθυσμὸς	Ἐλάχιστος ἀριθμὸς δειγμάτων κατὰ μῆνα
Μέχρι 5.000 κατοίκων	1 δείγμα
Μέχρι 100.000 κατοίκων	1 δείγμα ἀνά 5.000 κατοίκους
Ἄνω τῶν 100.000 κατοίκων	Προστίθεται 1 δείγμα ἀνά 10.000 κατοίκους

Ἐπὶ οἱαδήποτε τροποποιήσεως τῶν γεωλογικῶν ἢ ἄλλων συνθηκῶν (σεισμοί, πλήμμυραι, ελάξει του συστήματος κλπ.) ἐπιβάλλεται ἡ άμεσος δειγματοληψία και έξετάσεις του ύδατος.

Συνιστᾶται ὅπως τά λαμβανόμενα δείγματα κατανέμονται χρονικῶς κατὰ κανονικὰ διαστήματα. Κατωτέρω παρέχονται τά ελάχιστα χρονικὰ διαστήματα μεταξὺ διαδοχικῶν δειγματοληψιῶν ἀναλόγως του έξυπηρετουμένου πληθυσμοῦ.

Ἐξυπηρετούμενος πληθυσμὸς	Μέγιστον χρονικὸν διάστημα μεταξὺ διαδοχικῶν δειγματοληψιῶν
Ὀλιγ. τῶν 20.000 κατοίκων	1 μῆν
20.000—50.000 »	2 ἑβδομάδες
50.001—100.000 »	4 ἡμέραι
1001—200.000 »	2 ἡμέραι
Ἄνω τῶν 200.000 »	1 ἡμέρα

Δι' ὑδρεύσεις έξυπηρετούσας πληθυσμὸν κάτω τῶν 5.000 κατοίκων αἱ Ὑγειονομικαὶ Ἀρχαὶ δύνανται νά ἐγκρίνουν τὸν περιορισμὸν του ἀριθμοῦ και τῆς συχνότητος τῶν έξετάσεων κάτω τῶν προμνησθέντων ὄριων, εἰς ἄς περιπτώσεις ἐκ πείρας. προηγουμένων έξετάσεων ἢ ἄλλων ἀσφαλῶν δεδομένων, προερχομένων ἐξ ὑγειονομικῆς έρεύνης του συνόλου του συστήματος ὑδρεύσεως, προκύπτει ὅτι τὸ ὕδωρ πληροῦ σταθερῶς τὰς άπαιτήσεις του παρόντος.

* Ἀρθρον 8.

Μέθοδοι έξετάσεως - Ἐργαστήρια.

1. Μέθοδοι.

Αἱ άπαιτούμεναι ἐργαστηριακαὶ έξετάσεις και ἀναλύσεις διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν φυσικῶν, χημικῶν και μικροβιολογικῶν χαρακτηριστικῶν του ύδατος, ὡς και ἡ διατύπωση τῶν σχετικῶν ἀποτελεσμάτων θά ἐκτελῶνται, μέχρι τῆς δημοσιεύσεως Ἐλληνικῶν Κανονισμῶν, ἔσσει τῆς τελευταίας ἐκαστοτε ἐκδόσεως τῶν «Προτύπων Μεθόδων Ἐξέτασεως του Ὑδατος και Λυμάτων» τῶν Η.Π.Α. («Standard Methods for the Examination of Water and Waste-water»).

2. Ἐργαστήρια.

Πᾶσαι αἱ έξετάσεις θά ἐκτελῶνται εἰς Δημόσια ἐργαστήρια, ἢ εἰς έξουσιοδοτημένα ὑπὸ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν ἐργαστήρια νοσοκομείων ἢ και ιδιωτικὰ τοιαύττα, δυνάμενα νά ἐκτελέσουν τοιαύτας έξετάσεις.

Δ'. ὙΠΕΥΘΥΝΟΙ ΚΑΙ ὙΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

* Ἀρθρον 9.

1. Ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὄρων τῆς παρούσης Ὑγειονομικῆς Διατάξεως, ἦτοι τὴν μελέτην, κατασκευὴν, λειτουργίαν και συντήρησιν του συστήματος ὑδρεύσεως, τὴν διενέργειαν ὑγειονομικῶν ἀναγνωρίσεων και ἐκτέλεσιν ἐργαστηριακῶν έξετάσεων, τὴν τηρήσιν ἀρχείου και ἡμερολογίου και ἐν γένει διὰ τὴν λήψιν παντὸς μέτρου πρὸς έξασφάλισιν κανονικῆς προοχῆς μονίμως ὑγιεινοῦ ύδατος, καθίσταται:

α) Προκειμένου περὶ ὑδρεύσεων Δήμων ἢ Κοινοτήτων ἢ Δημοτικῆ ἢ Κοινοτικῆ Ἀρχῆ ἢ ὁ τυχὸν ἐπιφορτισμένος μετὴν διαχείρισιν τῆς ὑδρεύσεως Ὀργανισμὸς ἢ Ἐπιχειρήσεις.

β) Διὰ τὰς διομηχανίας, ἰδρύματα κλπ., τὰ ὁποία διαδέχονται ἰδίαν ὑδρευσιν, ἢ διεύθυνσις αὐτῶν.

γ) Διὰ τὰς ιδιωτικὰς ὑδρεύσεις οἱ ἰδιοκτῆται ἢ νομεῖς τῶν ἐγκαταστάσεων ὑδρεύσεως.

2. Ο ὑπεύθυνος διὰ τὴν ὑδρευσιν ὑποχρεοῦται ὅπως:

α) Θέτη εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν τὸ τηρούμενον ἀρχεῖον ὑγειονομικῶν ἀναγνωρίσεων και ἐργαστηριακῶν έξετάσεων, τὸ ἡμερολόγιον τῆς ὑδρεύσεως, ὡς και πᾶσαν πληροφορίαν, ἀφορῶσαν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς πηγῆς ὑδροληψίας, τὴν μελέτην, κατασκευὴν, λειτουργίαν και συντήρησιν του συστήματος ὑδρεύσεως, τὸ χρησιμοποιοῦμενον προσωπικὸν κλπ. εἰς τρόπον, ὥστε νά δύνανται αὐταὶ νά σχηματίσουν σαφῆ γνώμην περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ὑδρεύσεως.

β) Γνωστοποιῆ ἀμέσως εἰς τὸ ἀρμόδιον Ὑγειονομικὸν Κέντρον πάντα ἐμφανιζόμενον ὑγειονομικὸν κίνδυνον, ὡς και τὰ λαμβανόμενα μέτρα πρὸς έξουδετέρωσιν αὐτοῦ.

γ) Συμμορφοῦται πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῶν ἀρμοδίων Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν.

Β'. ΙΣΧΥΣ — ΕΦΑΡΜΟΓΗ — ΚΥΡΩΣΕΙΣ

* Ἀρθρον 10.

Ἰσχύς.

1. Ἡ παρούσα Ὑγειονομικὴ Διάταξις ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν.

Ἡ ἰσχὺς ταύτης ἄρχεται μετὰ ἐξ (6) μῆνας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

2. Πᾶσα προγενεστέρα διάταξις γενικῆ ἢ ἐιδικῆ, ρυθμιζουσα ἄλλως τὰ ὑπὸ τῆς παρούσης διεπόμενα, καταργεῖται.

3. Δι' ὑδρεύσεις, αἱ ὁποιαὶ δὲν θά καταστῆ δυνατὸν νά συμμορφωθοῦν πρὸς τὰς άπαιτήσεις τῆς παρούσης Διατάξεως ἐντὸς τῆς ὡς ἄνω θμήνου προθεσμίας, δύνανται νά ἐπιτραπῆ ὑπὸ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν ἢ σταδιακῆ συμμόρφωσις μετ' ἐκτίμησιν τῶν ὑφισταμένων δυνατοτήτων και ἐφ' ὅσον δὲν δημιουργοῦνται ὡς ἐκ τούτου κίνδυνοι διὰ τὴν Δημοσίαν Ὑγείαν.

* Ἀρθρον 11.

Ἐφαρμογή.

Ἡ ἐκτέλεσις τῆς παρούσης ἀνατίθεται εἰς τὰς Ὑγειονομικὰς Ἀρχάς.

* Ἀρθρον 12.

Κυρώσεις.

1. Οἱ παραβάται τῆς παρούσης διώκονται και τιμωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις του Ποινικοῦ Κώδικος, ἐκτὸς ἐὰν ὑπὸ ἑτέρας γενικῆς ἢ ἐιδικῆς διατάξεως προβλέπωνται αὐστηρότεραί ποιναί, ὅτε ἰσχύουν αἱ τελευταῖαι αὐταί.

2. Ἐν περιπτώσει ὑποτροπῆς ἐντὸς ἔτους, οἱ παραβάται τιμωροῦνται κατὰ τὸ ἄρθρον 458 του Ποινικοῦ Κώδικος.

Ἐν Ἀθῆναις τῆ 6 Μαρτίου 1968

Ο ΥΦΥΓ ΥΡΓΟΣ

ΣΠΥΡ. ΛΑΜΠΙΡΗΣ